

16/ III. d. I.

Borgå d. 27 nov 1869. Obs

Goda Emelie!

För en stund sedan erhöj jag ditt bref som jag genast vill bevara, om så låter sig göra. Tack för bref och all vänlighet. Tyvärr har jag ingenting glädjande att meddela, tvärtom. Nog är Rbz i allt afseende sämre än när du var här. För några dagar sedan trodde jag ett par dagar att det redan stundade till slutet han var då så alldeles annorlunda, helt värdig och stilla, ehuru sjuk han var, jag trodde detta var ett dödens förbud. Men dessa dagar gick o, och att ä sig åter likt som förut. Några dagar förtärde han just ingenting, men de några sedan ate åter litet, kanske ännu mindre dock än när du var i staden.

Äke tror jag mera på återkommande bättre tider, men långt kan dock detta elände bli. Oröatal ser man ett sådant lif hem na räcka. Men Emelie, den som håller honom kär, önskar ej att han må behöfva lefva och lida så! Äke ville jag be- ja Gud att låta honom ge gå bort, ty jag tror dock att Gud vet hvad rätt är utan att jag lär honom det. Men vi st ägnas detsorgligt att Rbz måte bära ett lif, så tungt och svårt. Jag tänker stundom på huru det skall bli möjligt att få till

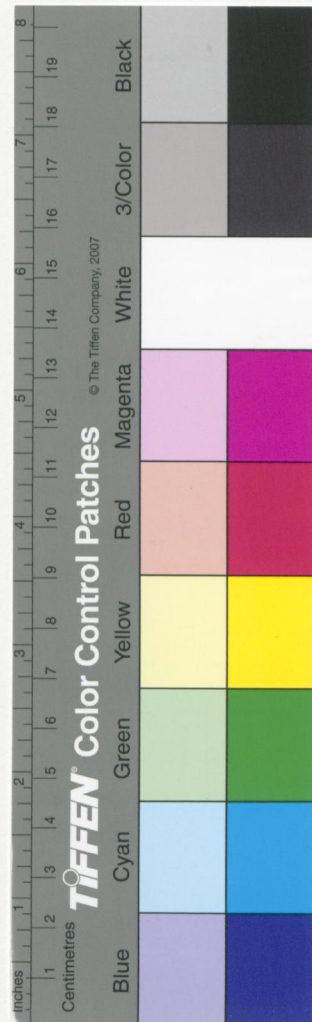
3/ ett man kan älska ett barn! Jag har ju ägt otta barn, och torde således ej vara utan erfarenhet i den vägen. Men du vill väl knappt erkänna som kärlek en så prosaisk känsla som den hvilken lappar deras byxor istället för att svärma öfver deras vackra ögon m. m.

Ja mycket kunde och vara att säga om allehanda i ditt bref. Men hvarföre skulle jag det? Mina tankar skilja sig så mycket från det höfdvundna, gammalt testamentliga som icke kunde tänka sig det högsta väsendet annat än som en potentierad bild af hvad den tiden ansågs som det högsta: en österländsk herskare, för hvilken millionerna bälvade, och en af sina undersåtar fördrade ett blinadt krypande i stoftet, under det han skoniskt krossade den som trodde sig kunna tjena honom bättre på ett annat sätt. En Gud hvars högsta mål var att straffa varenda den han visste vara ofullkomliga, straffa ideligen straffa för hvarje skildt litet feliteg, såsom en pedantisk skolmästare hvilken med sin karbas väl kan tyckas inbasa hos barnen ett yttre sken af beskedlighet, men som ändoligen och nutiden äfven hvad skolmästarna angår, lärt sig inre att sann själsförbättring verkar lika väl och bättre utan riset.

Kanske jag någongång fört och redan sagt om huru smickrande för vår fefärga det är, och huru vi derför så gärna tala om huru sorgerna komma oss till straff. Hvilken stor och

2/ ända en tid, då han ej mera finnes men aldrig skulle jag kunna för min skull önska fortsättning af hans lidande. Och desutom sedan jag fyllt min mission, så får väl och jag snart soffa. —
Hvad som är mig mycket tungt och svårt är att jag ej får se på honom. Han talar det ej, jag sätter mig nu, de få stunder han orkar vara uppe, så att jag nästan vänder honom ryggen, ser i boken om jag läser eller ut genom fönstret eller i andra väggen, men han klagat ändå öfver att jag sett på honom. Det är som han skulle känna på sig huru dock min själs ögon se på honom, äfven när jag bortvänder kroppen, och huru jag dock ville med mina ögon söka utleta huru han hvarje ögonblick befinner sig. Att ej tala om svårigheten att kunna gissa sig till hvad han kunde behöva i uppfostringsväg, då jag ej kan och ej får ens med ögat hjälpa hvad örat brister. —
Hvad jag nästan märker minst, aftagande vid är på hans förmåga att gå, men sitta orkar han stundom ej ens när minst, innan ångesten kommer på och svinder och svårighet. —
Jo kära Emelie, just fantasin är det som uttrycker sin kärlek på det sätt du talar om det sagda barnet. Huru kan Du dock trocka om att jag ej skulle begripa att

3/ att mycket ej många dagar som han står och ser mig, mig ej blott någon stund, det var
2/ att att följa honom på en promenad är långt från lättare.

41
riktig person måste icke gud anse mig vara, då han leder
verldshändelsernas gång, endast med afseende på mig, då
han låter den ena menskan dö, den andra drabba mig på
ett annat sätt med sorg, leder hela verket, der dock att så in-
griper i hvar annat, att den ringaste händelse med sina
följder ingriper in i den aflägsnaste framtid, och att detta
der och för han blott för att straffa mig, mig, och alla mina minsta
försedler! En annan sak är den, att mina dåliga handlingar
straffa mig genom de följder de framkalla, men de tar jag sa-
ken enkelt så, så finnes ingenting smickrande för mitt höjmod
i att hoppas en så simpel tydning vill jag därför ej veta af.
Nej, hellre nöjer jag mig med en Gud, hvars glädje är att
straffa och med ett ord sagt: en gud hvilken jag tillskriper
alla möjliga menliga svagheter, ja sådana som jag skul-
le bligas att tillskrifva min medmänniska. Att icke tänka
så är icke lärt jag vet det, jag trugar dem därför ock icke
gera på andra, men då jag just hade läst ditt brev så kom
jag mig nu att så der låta pennan flyga, jag märker att jag
skrifvit skarpt, abrupt underligt, och dock har jag ej ens genom-
läst hvad jag skrifvit, men min vardes hela uttryck är nu
sådant - jag känner mig fullt kantig och trubbig till yttre och inre
människa. Bli icke därför ledsen på mig. Jag sover nu middag. Idag har
han dock sutit kanske litet mer än dagarna näst fört och en atit litet mer
i middags, så ungefär som den tiden de var här -
Din F. Rg.

